

**MAGYAR
KÉMIKUSOK LAPJA**
HUNGARIAN CHEMICAL JOURNAL

LXXIV. évf., 4. szám, 2019. április

A Magyar Kémikusok Egyesületének
– a MTE SZ tagjának –
tudományos ismeretterjesztő
folyóirata és hivatalos lapja

Szerkesztőség:

Felelős szerkesztő: KISS TAMÁS
[SZEKERES GÁBOR] örökös főszerkesztő,
Olvasószerkesztő: SILBERER VERA
Tervezőszerkesztő: HORVÁTH IMRE

Szerkesztők:

ANDROSITS BEÁTA, BANAI ENDRE,
LENTE GÁBOR, NAGY GÁBOR,
PAP JÓZSEF SÁNDOR, RITZ FERENC,
ZÉKÁNY ANDRÁS

Szerkesztőségi titkár: SÜLI ERIKA

Szerkesztőbizottság:

SZÉPVÖLGYI JÁNOS,
a szerkesztőbizottság elnöke,
ANTUS SÁNDOR, BIACS PÉTER,
BUZÁS ILONA, HANCSÓK JENŐ,
JANÁKY CSABA, KALÁSZ HUBA,
KEGLEVICH GYÖRGY, KOVÁCS ATTILA,
LIPTAY GYÖRGY, MIZSEY PÉTER,
MÜLLER TIBOR, NEMES ANDRÁS,
ifj. SZÁNTAY CSABA, SZABÓ ILONA,
TÖMPE PÉTER, ZÉKÁNY ANDRÁS

Kapják az Egyesület tagjai és a megrendelői
A szerkesztésért felel: KISS TAMÁS

Szerkesztőség: 1015 Budapest, Hattyú u. 16.

Tel.: 36-1-225-8777, 36-1-201-6883

Fax: 36-1-201-8056

Email: mkl@mke.org.hu

Kiadja a Magyar Kémikusok Egyesülete
Felelős kiadó: ANDROSITS BEÁTA
Nyomdai előkészítés: Planta-2000 Bt.
Nyomás: Europrinting Kft.
Felelős vezető: ENDZSEL ERNŐ
igyevezető igazgató

Terjeszti a Magyar Kémikusok Egyesülete
Az előfizetési díjak befizethetők a CIB Bank
10700024-24764207-51100005 sz.
számlájára „MKL” megjelöléssel
Előfizetési díj egy évre 10 200 Ft
Egy szám ára: 850 Ft. Külföldön terjeszti
a Batthyany Kultur-Press Kft.,
H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
1251 Budapest, Postafiók 30.
Tel./fax: 36-1-201-8891, tel.: 36-1-212-5303

Hirdetések-Anzeigen-Advertisements:
SÜLI ERIKA

Magyar Kémikusok Egyesülete,
1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-201-6883, fax: 36-1-201-8056,
e-mail: mkl@mke.org.hu

Aktuális számaink tartalma,
az összefoglalók és egyesületi híreink,
illetve archivált számaink honlapunkon
(www.mkl.mke.org.hu) olvashatók

Index: 25 541

HU ISSN 0025-0163 (nyomtatott)

HU ISSN 1588-1199 (online)

DOI: 10.24364/MKL.2019.04

A lapot az MTA MTMT indexeli, és a REAL,
továbbá az Országos Széchényi Könyvtár
(OSZK) Elektronikus Periodika Adatbázisa
és Archivuma (EPA) archiválja

Biztos vagyok abban, hogy hűséges olvasóinkat nem kell arra biztatnom, hogy átolvassák az áprilisi lapot, mert megteszik ezt hónapról hónapra. Minden tagtársunk, előfizetőnk és azok érdeklődő rokonai, ismerősei és munkatársai találnak alkalmas olvasnivalót ebben az éppen tíz esztendő előtt megújult folyóiratban. Utóbbi gondolat többször elhangzott a Magyar Kémikusok Lapja szerkesztőbizottsági összejövetelén is, február 18-án. De a felelős kiadó, Androsits Beáta azon információja is, hogy a lap postázásával kapcsolatban anyagi gondok vannak, miszerint az Egyesület nem tudja viselni a megemelkedett postaköltségeket. Ebben a kérdésben is döntést kell hoznia az Intézőbizottságnak vagy az

MKE tisztújító Küldöttközgyűlésének, amelyet május 24-én tartunk a Fasori Evangélikus Gimnáziumban.

Visszatérve a mostani, áprilisi számra, több ajánlanivalóm is akad. Mindenekelőtt egy személyes indíttatású: Tomasz Jenő írása, „Kutatópályám emlékezete” címmel. A ma 84 éves Tomasz Jenő diákéveiről sokat hallottam és olvastam Kucsman Árpád professzortársától és barátjától, akivel az Eötvös Collegiumból ismerték egymást, majd a honi szerves kémia meghatározó egyéniségeivé (oktatóivá) váltak.

Kutasi Csaba rendkívül szép ábrákkal illusztrált cikke a nem vegyész hivatású vagy fiatal olvasóknak is ajánlható, akik a viszkóz történetével ismerkedhetnek meg. Szórakoztató, okos írás. Hasonlóan a periódusos rendszer történetével foglalkozó Lente-cikkhez. Utóbbinak bizonyosan folytatása is lesz, hiszen az elemek periódusos rendszerének éve van.

MKE

Tömpe Péter
a szerkesztőbizottság tagja
a Szerves- és Gyógyszer-analitikai
Szakcsoport elnöke

TARTALOM

HAZAI KUTATÓMŰHELYEK BEMUTAKOZÁSA

Kiss Loránd: Fluorozások az SZTE Gyógyszerkémiai Intézetében:
játék a molekulákkal és a reagensekkel 106

KÖZOKTATÁS – TANÁRI FÓRUM

Tóth Zoltán: Tévhitek a kémia oktatásában 111

VEGYIPAR ÉS KÉMIATUDOMÁNY

Braun Tibor: A fullerén-paradoxon 115

Jó hírt hoz a messenger RNS. Beszélgetés **Karikó Katalin** professzossal 118

VEGYIPAR- ÉS KÉMIATÖRTÉNET

Tomasz Jenő: Kutatópályám emlékezete 121

Kutasi Csaba: 125 éves a viszkóz 123

AZ ELEMEL PERIÓDUSOS RENDSZERÉNEK NEMZETKÖZI ÉVE

Lente Gábor: Sosemvolt elemek. Didímiám 128

Chemistry in Europe, 2019/1 129

KITEKINTÉS

Csupor Dezső: Ködpiszkáló. Hatástalanok a köhögéscsillapítók
– hazudik a statisztika? 133

VEGYÉSZLELETEK

Lente Gábor rovata 134

EGYESÜLETI ÉLET

137

A HÓNAP HÍREI

139

Címlapunkon:
A Montreali Bioszféra
geodéziai kupolája,
amely Buckminster
Fuller terve alapján
készült
(fotó: Ralf Roletschek/
Roletschek.at)